

O romanu *Trijumf Cijelosti* Vinka Rožića

dr. sc. Antun Česko

Prošireni tekst *ad hoc* kritičkog osvrta na *Trijumf Cijelosti* prigodom predstavljanja romana *Uroboros* 13. prosinca 2009. u Saloči od zrcala Narodne knjižnice Grad u Dubrovniku.

Neobjavljeni tekst. Autoriziran 17. listopada 2026.

Sasvim slučajno susreo sam se s *Trijumfom Cijelosti*, prvim, mislim, ozbiljnijim, cjelovitijim književnim djelom Vinka Rožića. Tada se još nismo ni osobno poznavali, no u tom njegovu djelu toliko je bilo Dubrovnika, toliko dubrovačke ljepote, toliko iskrena autorova doživljaja djetinjstva i svega onoga što je kao mlad čovjek doživljavao i proživljavao, da sam iz tih dana ponio vrlo ugodan dojam. Osjetio sam da je riječ o mladom čovjeku punom impresija o svome djetinjstvu u ovim našim ambijentima, koji je sve to ponio u sebi i u dalekom svijetu osjetio potrebu da na neki način književno iskaže.

Trijumf Cijelosti je proza, zapravo lirsko-dramska proza, vrlo narativna, ali vrlo osjećajna, puna boja, zvukova i ritma. Stilski buja južnjačkim temperamentom, prožetim Jadranskim morem i suncem, snažnim i sanjarskim u isti mah. Tu se točno može doživjeti, prisjetiti onoga žarkog ljetnog ugođaja na ovim našim poznatim lokalitetima, kao što su Danče, Porporela... Međutim, ta zavičajna osjećajnost nije tek opisna sastavnica djela, nego proizlazi iz duboko proživljena iskustva koje se preobražava u književni izraz.

Ono što mi se osobito svidjelo jest svojevrsno sinestezijsko kadriranje: u *Trijumu Cijelosti*, djelu pretežno narativne, prozne strukture, stapaju se gotovo sve umjetnosti – ne samo književna nego i glazbena i likovna. Tako autor pripovijedanje ostvaruje u fragmentima, izmjenama slika, dojmova i unutarnjih stanja, tvoreći osebujnu lirsko-dramsku cjelinu. U tom smislu Rožićeva proza pokazuje osobitosti suvremenoga postmodernističkog izraza, kako u strukturi tako i u svojoj tematskoj i stilskoj razvedenosti.

Puno toga tu ima autobiografskoga, ali ti doživljaji nisu samo sjećanja na prošlost. To su, zapravo, fragmenti autorove svijesti, njegove osobnosti, koji se književnim oblikovanjem povezuju u jednu složenu metamorfozu. Rekao bih da su Rožićeva književna nastojanja od početka zapravo jedan traktat, jedna rasprava, jedna potraga za onim za čim oduvijek svaki čovjek traga. To je najveća enigma čovječanstva, a to je pitanje: Tko je čovjek? Zašto? Koja je svrha postojanja? Gdje je smisao, zapravo, svega toga? Upravo u takvoj potrazi, koja se iz osobnoga doživljaja otvara prema univerzalnim pitanjima ljudske egzistencije, prepoznajem jednu od bitnih odrednica njegova književnog stvaralaštva.

Budući da je Dubrovnik stoljećima bio poznat po svojim velikim pjesnicima, učenjacima, ljudima uma i umjetnosti, držim osobito vrijednom pojavu mladih autora koji nastavljaju tu bogatu književnu i kulturnu tradiciju. Vinko Rožić talentiran je književnik i, kao književnoga kritičara, a osobito teoretičara, raduje me što nije odustao nakon prvih objavljenih redaka, nego nastavlja putom one potrage koja je, zapravo, smisao svakoga čovjeka, našega bitka, našega postojanja.